

ЗАРАЖЕНІСТЬ ПЕРЛІВНИЦЕВИХ (MOLLUSCA: BIVALVIA: UNIONIDAE) ЦЕНТРАЛЬНОГО ПОЛІССЯ ТРЕМАТОДАМИ

Янович Л. М., Пампура М. М., Гарбар Д. А.

Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, м. Житомир, 10008, Україна; E-Mail: yanovichzt@ukr.net; pampura_maria@ukr.net

L.M. Yanovych, M.M. Pampura, D.A. Garbar. Infection of unionids (Mollusca: Bivalvia: Unionidae) of the Central Polissya region by trematodes

Відомості щодо інвазії перлівницевих трематодами у минулому, а також питання їх впливу на організм хазяїна досить добре висвітлені у вітчизняній літературі, однак сучасні дані майже відсутні.

Матеріалом слугували власні збори перлівницевих, виконані у 2008-2011 рр. у межах Центрального Полісся (р.р. Случ і Тетерів, оз. Кам'яне). У видовій ідентифікації уніонід за основу взята західноєвропейська система молюсків. Видову належність трематод здійснювали за особливостями будови їх церкарій, вказаними у літературі.

Встановлено, що у перлівницевих паразитують *Rhipidocotyle illense* Ziegler, 1883 і *Phyllodistomum* sp. Серед 267 екз. обстежених молюсків 17 були інвазовані трематодами (6.37%), причому паразити були виявлені лише у гонадах уніонід. Екстенсивність інвазії *Anodonta anatina* Linnaeus, 1758 становила 10.17%, *Unio pictorum* Linnaeus, 1758 – 3.7, *U. tumidus* Philipsson, 1788 – 3.3. Досліджені *U. crassus* Philipsson, 1788, *A. cygnea* Linnaeus, 1758, *Pseudanodonta complanata* Rossmässler, 1835 не були заражені трематодами.

Відсоток заражених трематодами уніонід у р. Случ становив 9.72, причому найбільше такі тварини зустрічалися серед *A. anatina* (6 із 26). Для *U. pictorum* відмічено лише одну заражену особину із 21, а *U. tumidus*, *U. crassus* і *P. complanata* були вільні від інвазії. Не дивлячись на те, що показник зараженості перлівницевих у р. Тетерів був удвічі меншим (4.84%), відсоток заражених *A. anatina* був також високим – 20. Для перлівниці ж *U. pictorum* цей показник становив лише 2.88%, а серед *U. tumidus* інвазованих молюсків не було виявлено взагалі. Лише в оз. Кам'яному були відмічені заражені трематодами особини *U. tumidus* і зареєстровано більший показник інвазії (9.09) для цього виду у порівнянні з *U. pictorum* та *A. anatina* (4.0 і 4.9 відповідно).

Отже, паразитологічна ситуація у кожній із досліджуваних водойм Центрального Полісся відрізняється, що можна пояснити складним взаємозв'язком абіотичних і біотичних факторів.